

МУҲАББАТИ ХУДО ВА РАСУЛИ ХУДО

[Тоҷикӣ – Tajiki – طاجيکيۃ]

Солеҳ ибни Фавзон ал-Фавзон

2012 - 1433

IslamHouse.com

محبة الله ورسوله

«باللغة الطاجيكية»

صالح بن فوزان الفوزان

2012 - 1433

IslamHouse.com

МУҲАББАТИ ХУДО ВА РАСУЛИ ХУДО

Аmmo баъд... эй мардум! Аз Худо битарсед ва ба умеди савобаш ва тарс аз иқобаш Ўро итоат намоед. Ўст Худованде, ки дилҳо ба сўяш майл мекунанд ва Ўро бо муҳаббату бузурги мепарастанд.

Дилҳо ҳамеша майл ба муҳаббати касе доранд, ки ба Ў неки карда бошад. Пас ин ҳама неъматҳо ва накуиҳо аз Худованди карим аст, чунончи Ў мефармояд:

﴿وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ تَطَّئُونَ إِذًا مَّسَّكُمْ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٣﴾﴾

سُورَةُ التَّحْلِ ٥٣

"Ва ҳар неъмате, ки болои шумост, аз Худованд мебошад"

(сураи Наҳл, ояти 53)

Барои ҳар банда зарур аст, то Ўро бо мунтаҳои муҳаббат дўст дорад ва Ўро ба танҳои ва бидуни шарик ибодат намояд.

Худовандро дўст доштани банда чанд аломат дорад, ки далолат бар он мекунад.

Худованд мефармояд:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ

رَحِيمٌ ﴿٣١﴾﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٣١

"Бигў: Агар шумо Худовандро дўст доред, пас маро пайрави кунед, Худованд шуморо дўст дошта, гуноҳҳои шуморо омўрзиш менамояд"

(сураи Оли Имрон, ояти 31)

Пас яке аз аломатҳои муҳаббати Худо он аст, ки банда пайрави Паёмбар (с) буда, ҳар чи Ў фармуда, ичро намояд ва аз он чи манъ кардааст, дури чўяд. Худованд мефармояд:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٣١

"Бигў: Агар шумо Худовандро дўст доред, пас маро пайрави кунед"

(сураи Оли Имрон, ояти 31)

Аммо касоне, ки даъвои муҳаббати Худоро намуда, бо Паёмбар (с) муҳолифат меварзанд, дар даъвояшон дурўғӣ мебошанд.

Баъзе аз олимони қадим гуфтаанд: Баъзе мардумон даъвои муҳаббати Худоро намуданд, пас Худованд ин оятро нозил кард:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ

رَحِيمٌ﴾ سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٣١

"Бигў: Агар шумо Худовандро дўст доред, пас маро пайрави кунед, Худованд шуморо дўст дошта, гуноҳҳои Шуморо омўрзиш менамояд"

(сураи Оли Имрон, ояти 31)

Эй бандагони Худо! Дар ин ояти карима як шарт ва як нишона аст, ки ба унвони далели қотеъ барои даъвои касест, ки даъво мекунад, ки ӯ Худоро дӯст медорад. Ва он шарт пайрави намудан аст аз Паёмбари бузургвор.

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٣١

"Бигӯ: Агар шумо Худовандро дӯст доред, пас маро пайрави кунед"

(сураи Оли Имрон, ояти 31)

Пас пайрави танҳо бо забон сурат намегирад, балки он итоъати амрҳо, дури аз манъшудаҳо ва дар ҳама чиз Паёмбар (с) ро улғу қарор додан аст. Агар чунин бошад, ба зуди самараи хуб ва аҷри бузургро ба бор меоварад, ки он муҳаббати Худованд ва дастёби ба мағфирати Ӯст.

﴿يُحِبُّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٣١

"Худованд шуморо дӯст дошта, гуноҳҳои шуморо омӯрзиш менамояд"

(сураи Оли Имрон, ояти 31)

Худованд мефармояд:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ ٥٤

"Эй касоне, ки имон овардаед, ҳар касе, ки аз шумоён аз динаш баргардад, пас Худованд қавми дигареро меорад, ки онҳоро дӯст медорад ва онҳо низ ўро дӯст медоранд. Онҳо дар баробари мўъминон ботавозўёнд ва дар баробари кофирон азизу сарбаланд. Дар роҳи Худо ҷиҳод мекунанд ва ҳаргиз аз маломати маломатқунандагон намеҳаросанд"

(сураи Моида, ояти 54)

Худованд дар ин оят зикр намуд, ки муҳаббати Худованд чор нишона дорад:

Якум: Дар баробари мусалмонон бояд ботавозўё бошад, ба ин маъно, ки ба онҳо меҳрубон буда раҳми онҳоро бихўрад ва кўмакашон намояд.

Дуюм: Дар баробари кофирон бояд азизу сарбаланд бошад, яъне онҳоро бад бинад, ба онҳо сар хам накунад, ҳамчуноне, ки Худованд фармудааст:

﴿أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾

سُورَةُ الْفَتْحِ ٢٩

"Бо кофирон сахтгиру дар байни худ меҳрубонанд"

(сураи Фатҳ, ояти 29)

Вале агар он кофир барояш падар, модар, бародар, хоҳар ва ё ҳамсар бошад, бояд дар дунё бо эшон муомилаи нек дошта бошад ва бо онҳо нарм сухан кунад ва ёриашон диҳад ва ҳамеша ба сўи Ислому бо

нарми ва ширини даъваташон намояд, то замоне, ки онҳо ба маъсият даъват накунанд.

Сеюм: Дар роҳи Худо бо ҷону молу забону дилаш ҷиход намояд.

Чорум: Дар роҳи Худо аз маломат наҳаросад. Яъне маломати мардум дар роҳи Худо ва амри маъруфу наҳй мункар таъсир нарасонад ва ба сабаби маломати мардум ин корхоро тарк накунад.

Аз ҷумлаи содиқ будан дар даъвои муҳаббати Худо ин аст, ки он чизеро, ки Худованд дӯст медорад, бар хоҳишоти нафсаш муқаддам дорад. Дигар ҳама чиз, хоҳишоти худ, хешу табори, ватан, мол ва мансаб баъди ризои Худо бошад.

Худованд мефармояд:

﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ
أَقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ آ لَّهُ بِأَمْرٍ ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾﴾

سُورَةُ التَّوْبَةِ ٢٤

"Бигӯ: Агар падарон, фарзандон, бародарон, ҳамсарон, хешовендони шумо, молҳои ба даст овардаатон, тижорате, ки аз касоди он бим доред, хонаҳои дилхоҳатон барои шумо аз Худо, Паёмбараш ва ҷиходи дар роҳи Ӯ маҳбубтар бошад, пас шумо

мунтазир бошед, то Худо дастури хешро оварад. Ва Худованд қавми фосикро хидоят намекунад."

(сураи Тавба, ояти 24)

Худованд дар ин оят ба Паёмбараш амр мекунад, ки ба пайравонаш расонад, ки ҳар ки ин ҳашт чизро яъне падар, писар, бародар, ҳамсар, хешовандон, молҳо, савдо, хонаро бар муҳаббати Худо ва он чи фармудааст монанди чиҳод, хиърат ва ғайра тақдим кунад, сазои сахте мунтазир аст.

Ибни Касир дар тафсири ин оят меғӯяд: Агар ин ҳама чизҳои номбурда "Барои шумо аз Худо, Паёмбараш ва чиҳоди дар роҳи Ё маҳбубтар бошад, пас шумо мунтазир бошед".

Яъне мунтазири он бошед, ки чи азобе бар сари шумо меояд.

Шайх Ибни Саъди (р) меғӯяд: Бояд муҳаббати Худо ва Расули Ё бар ҳама чиз муқаддам бошад агарчи дар оят зикри он наомада бошад. Худованд меғӯяд:

﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ﴾

"Бигӯ: Агар падарони шумо"

ва ҳамчунин модарон.

﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ﴾

"Ва фарзандону бародарони шумо".

Бародарони насаби ва бародари ҳамзисти.

﴿وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ﴾

"Ва ҳамсарону хешовандони шумо".

Ҳамаи хешовандон ҳам аз тарафи модари ва ҳам падари.

﴿وَأَمْوَالٌ أُقْرَبْتُمْوهَا﴾

"Ва молҳои ба даст овардаатон".

Молҳое, ки ба заҳмати зиёд ба даст овардаед. Ин намуд молро барои он зикр намуд, ки соҳибаш хеле саҳт нигоҳаш медорад ва дӯсташ медорад, вагарна мурод тамоми мол аст.

﴿وَتِجْرَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا﴾

"Ва тиҷорате, ки аз касоди он бим доред".

Яъне аз арзон шудан ва ё муфлис шудан бим доред. Ин тамоми намуди тиҷоратро дар бар мегирад, пул, асбобҳо, силоҳҳо, матоҳо, ҳосилот, замин, чорво ва ғайраро.

﴿وَمَسَكِينٌ تَرْضَوْنَهَا﴾

"Ва хонаҳои дилхоҳатон"

бо тамоми нақшу нигор ва зебу зинат ва орою торишҳоиаш.

Агар ин ҳама ашё

﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ﴾

"Барои шумо аз Худо, Паёмбараш ва ҷиҳоди дар роҳи Ў маҳбубтар бошад"

пас шумо фосиқ ва золимед.

﴿فَتَرَبَّصُوا﴾

"Пас шумо мунтазир"

яъне дар интизори гирифтори ба азоб бошед.

﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهَ بِأَمْرِهِ﴾

"То Худо дастури хешро оварад"

ки онро касе қафо гардонида наметавонад.

﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾

"Ва Худованд қавми фосиқро ҳидоят намекунад"

яъне он касонеро, ки аз итоати ӯ берун шудаанд ва ба ҷои муҳаббати Худованд чизҳои дигареро дӯсттар доштаанд.

Ин ояти карима аз бузуртгарин далел аст бар воҷиб будани муҳаббати Худо ва Расулаш ва муҳаббати ин дуру бар тамоми чизҳои дигар муқаддам доштан. Ҳамчунин ин оят далел бар он мешавад, ки ҳар ки бар болои муҳаббати Худо ва Расулаш ва ҷиҳоди роҳи Худо муҳаббати чизи дигареро дар дилаш бештар ҷой диҳад, гирифтори азоби сахте хоҳад гашт.

Ва аломати он чунин аст: Вақте ки дар пеши инсон ду кор бошад, ки якеи онҳоро Худо ва Паёмбараш дӯст медорад, вале нафсаш намехоҳад ва кори дигарашро нафсаш хеле дӯст медорад, вале мавриди муҳаббати Худо нест. Пас агар кореро, ки Худо ва Паёмбараш дӯст медорад анҷом дод, чи хуб бандаст, вале агар кори худ мехостаро анҷом дод, чунин банда золим буда, вазифаи худро анҷом намодааст.

Эй бандагони Худо! Ба ҳоли ҳамарӯзаи худ ва ҳоли бандагони воқеии Худованд андеша кунед. Бисёре аз

моён хоҳишоти нафси худро бар тоати Парвардигорамон муқаддам медорем. Агар дар масҷид азон дода шавад хоб, роҳат ва бозиро ихтиёр мекунему ба масҷид намеравем ва ба даъвати муаззинро иҷобат намекунем. Баръакс даъвати шайтон, хоҳишот ва нафсаширо мепазирад. Агар ба намоз даъват кунанду ў дар дўкон ва ё корхонааш бошад, талаби дунёро бар талаби охират муқаддам мегузорад. Ў бо анҷом додани амали дуняви руй ба хариду фурӯши дунё оварда, ба намоз, ки кори охират аст намешитобад. Ва аз фармони Парвардигораш саркаши мекунад, ки гуфтааст:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ ٩

"Эй касоне, ки имон овардаед, чун рӯзи ҷумъа ба намоз даъват намоянд, ба сӯи зикри Худо бишитобед ва савдои хешро қатъ намоед, ин барои шумо беҳтар аст агар бидонед."

(сураи Ҷумъа, ояти 9)

Ў мешунаваду иҷро намекунад. Ва боз гуфта:

﴿فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾ رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾﴾

سُورَةُ التَّوْبَةِ ٣٦-٣٧

"Онро нур дар хонаҳое аст, ки Худованд дастур додааст, ки номаш дар он ҷо баланд шавад ва субҳу шом дар он барояш тасбеҳ гӯянд. Мардоне, ки хариду фурӯш онҳоро аз ёди Худо ва барпо доштани намоз ва адои закот ғофилшон намекунад.

Онҳо аз рӯзе дар ҳаросанд, ки синаҳо ва чашмҳо бетоб мешаванд"

(сураи Нур, оятҳои 36-37)

Тоҷире, ки молро бо роҳҳои ҳаром монанди рибо, пора ва фиреб ба даст меорад, муҳаббати молро аз муҳаббати Худованд ҳам болотар медонад. Ҳамчунин бахиле, ки ҳаққи воҷибии худро монанди закату нафақаи дар роҳи Худо адо намекунад. Онҳо ин сухани Худовандро фаромӯш кардаанд, ки фармудааст:

﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ١٨٠

"Ҳаргиз гумон набаранд ононе, ки ба он чи Худованд ба онҳо додааст, бахили мекунанд, ин кор барояшон хуб аст. Балки ин кор барояшон хеле бад аст. Он чизеро, ки бахили кардаанд, рӯзи қиёмат дар гарданашон овезон карда мешавад. Мероси заминро осмонҳо барои Худованд аст. Ва Худованд ба он чи мекунед, хабардор аст" (сураи Оли Имрон, ояти 180)

Падар бояд фарзандони худро ба хондани намоз ва масҷид рафтан амр кунад, чунончи Худованд мефармояд:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾

سُورَةُ التَّحْرِيمِ ٦

"Эй касоне, ки имон овардаед худ ва хонадони худро аз оташе ҳифз намоед, ки ҳезумаш одамизод ва сангҳост"

(сураи Таҳрим, ояти 6)

Паёмбар низ дар ин маврид фармудаанд: "Шумо фарзандони худро дар ҳафтсолаги ба намоз хондан фармон диҳед ва дар даҳсолаги онҳоро барои намоз бизанед"

Ривояти Абудовуд

Вале агар инсон ба ин амри илоҳи парво накунад ва фарзандони худро бе тарбия дар хона бимонад, ки на намозро бихонанд ва на масҷидро дида бошанд, чунин инсон фарзандони худро аз Худо ва Паёмбар бештар дӯст медорад. Ў намехоҳад барои намоз фарзандонашро бизанад ва ё озор диҳад, агарчи онҳо Парварлигорро ӯси шаванд ва вазифаи худро иҷро накунанд. Пас, маълум мешавад, ки муҳаббати фарзандон барояш авлотар аст аз муҳаббати Худо ва фарзандро ба ғазаб наовардан барояш авлотар аст аз

Худоро ба ғазаб наовардан. Ва илло кор тамоман ранги дигар мегирифт.

Шумо ба қиссаи Иброҳими Халил (а) бингаред! Вақте Худованд ба ӯ амр намуд, то фарзандашро, ки дар пириаш ёфта буд, қурбони кунад, ӯ зуд ба итоати ин амри илоҳи шитофт ва муҳаббати Худоро аз муҳаббати фарзандаш бартар шуморид. Вақте нияти холис ва муҳаббати содиқонааш нисбат ба Парвардгораш зоҳир шуд, Худованд ӯро амр намуд, то аз забҳи фарзандаш даст кашад ва гӯсфандеро ба ҷояш фидо намуд ва ба ӯ муждаи нав дод, ки боз фарзанде ба ту медиҳам, ки номаш Исҳоқ аст ва аз насли ӯ Яъқуб ба дунё меояд.

Иброҳим (а) ин ҳамаро ба баракати муҳаббати Худо ба даст овард.

Эй бандағони Худо! Ҳамчуноне, ки муҳаббати Худо вочиб аст, муҳаббати Паёмбари Худо низ вочиб аст ва ин ду бо ҳам мулозим мебошанд. Аз Анас ривоят шудааст, ки Паёмбар (с) фармуданд: "Имон намеорад яке аз шумоён, то ин ки ман барои ӯ аз молу падару модар ва тамоми мардум маҳбубтар набошем"

(Ривояти Бухори ва Муслим)

Имом Бухори аз Ҳазрати Умар чунин ривоят мекунад, ки ба Паёмбар (с) гуфтам: Дар ҳақиқат ту барои ман аз ҳама чиз маҳбубтарӣ, магар аз ҷонам. Паёмбар гуфт: "Чунин намешавад. Қасам ба зоте, ки

ҷонам дар дасти ӯст, то ин, ки ман бароят аз ҷонат ҳам азизтар набошам" Пас Умар гуфт: Акнун аз ҷонам ҳам азизтари. Пас Паёмбар (с) гуфтанд: "Акнун эй Умар".

Паёмбаре, ки моро ба накуиҳо далолат намуда, роҳҳои наҷоту ҷодаҳои саодатро омӯзонид ва аз бадию ҳалокат хушдорамон дод ва сабаби ҳидояти мо гардид, бояд аз ҳама бештар дӯсташ дорем. Маъноии муҳабаташ ин итоат ва пайрави аз ӯст. Ҳар ки даъвои муҳаббати ӯро намуда, аз ӯ пайрави накунад ва ё парвои суннатҳои нашошта бошад ва аз бидъатҳо даст накушад, дар ин даъвои дурӯғӯст. Зеро тақозои муҳаббат на ин аст. Худованд мефармояд:

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

سُورَةُ النَّسَاءِ ٨٠

"Ҳар ки Паёмбарро итоат намояд, Худоро итоат кардааст ва ҳар ки рӯй гардонад, мо туро нигоҳбони ӯ нафиристодаем"

(сураи Нисо, ояти 80)

Аз ҷумлаи аломатҳо дӯст доштани банда Худо ва Расулашро ин аст, ки ҳар киро, ки Худо ва Расул дӯст доранд, ту ҳам дӯст дори. Худованд наққорон, муттақиён, тавбакорон ва покнорон дӯст медорад ва ҳамчунин, агар мо Қуръонро варақ занем онро пур аз зикри мӯъминоне, меёбем, ки Худованд онҳо ва аъмоли онҳоро дӯст медорад.

Дар Саҳеҳайн аз ҳазрати Анас ривоят шадааст, ки Паёмбар (с) мегӯяд: "Се чизест, ки дар ҳар касе, ки дида шавад лаззати имонро мечашад. Ин ки Худо ва Паёмбараш барояш аз ҳама чиз маҳбубтар бошад. Ин ки касеро агар дӯст дорад, танҳо ба хотири Худо дӯст дорад. Ин ки ба куфр бозгаштанро чунон бад бинад, ки дар оташ андохтанро бад мебинад".

Ибни Аббос мегӯяд: "Ҳар ки барои Худо дӯст дорад ва барои Худо бад бинад ва барои Худо душмани кунад, пас сазовори дӯстии Худо мегардад. Банда лаззати имонро намечашад агарчи намозу рӯзааш зиёд бошад, то ин, ки чунин набошад. Ҳоло аксари дӯстии мардум барои дунё шудааст, ки ин ба дардашон ҳаргиз намехӯрад"

(Ривояти Ибни Ҷарир)

Аз ҷумлаи дӯстии мӯъминон он аст, ки ба онҳо ёри диҳем ва бо ҷону моламон кӯмакашон намуда, дар ғаму андӯҳашон шарик бошем. Барои мусалмонон он чизеро бихоҷем, ки барои худ мехоҷем. Дар баробари онҳо вазифаи инсонии худ, монанди хабар гирифтани бемор, иштирок дар ҷаноза, меҳрубони ба онҳо, дуо ва талаби омӯрзиш намудан барои онҳо, салом додан ва монанди инҳоро иҷро кардан.

Ҳамчунин хиёнат накардан дар муомала, ба ботил нахӯрдани молашон, таҷассус, хабаркаши накардан, аз тўҳмат ва фиреби онҳо даст кашидан аст. Бояд бо ҷамоати мусалмонон бипайвандем, аз тафриқа ва

парокандаги дур бошем, бо ҳам накўкору мададгор бошем ва ҳамеша ҳамдигарро васияту насихат намоем.

Аз ҷумлаи бадибнии душманони Худо он аст, ки дар корҳои хусусияшон дар дин ва дунё аз онҳо пайрави накунем, монанди ибодатҳои махсус ва ё тариқаи либосу хўроки махсус. Ин кор набояд дар байни мусалмонон паҳн шавад, зеро боиси он мегардад, ки дар ботин як намуд муҳаббат иҷод шавад ва муҳаббат дар ботин бошад, оҳиста-оҳиста ба муҳаббати зоҳири монанд мешавад. Мусалмон бояд ба кўмаки кофирон нашитобад, онҳоро мадҳ накунад, аз мусалмонон бартарашон нашуморад ва бар алайҳи мусалмон ёриашон надихад ва дар нишотухурсандияшон бо онҳо шарик набошад ва дар ин рўзҳо табрикашон накунад.

Онҳоро набояд гиروми дошт ва бо лафзҳои монанди ҷаноб, сайид, мавло хитоб намояд. Агар касе чунин кунад, Худованд дўсти ӯ мегардад.

Худованд мефармояд:

﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ
الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ ٢٥٧

"Худованд дўсти касонест, ки имон овардаанд. Онҳоро аз торики ба рушноии мебарад. Ва касоне, ки

кофир шудаанд, дўстонашон шайтонҳост, ки аз рушноӣ онҳоро ба торики мекашонанд. Онҳо асҳоби оташ буда дар он овидон хоҳанд монд"

(сураи Бақара, ояти 257)

Эй мардум! Аз Худованди таоло битарсед ва дониста бошед, ки аломати муҳаббати Худо он аст, ки ҳар кас, ҳар коре ва ҳар қавлери, ки Худованд бад мебинад, бад бинад.

Худованд мефармояд:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾﴾

سُورَةُ لُقْمَانَ ١٨

"Худованд худписандони фахркунандаро дўст намедорад"

(сураи Лукмон, ояти 18)

Ҷои дигар мефармояд:

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾﴾

﴿٥٧﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ ٥٧

"Ва Худованд золимонро дўст намедорад"

(сураи Оли Имрон, ояти 57)

Ҷамчунин мефармояд:

﴿وَإِذَا تَوَلَّى سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسَادَ ﴿١٣٥﴾﴾

﴿١٣٥﴾

سُورَةُ الْبَقَرَةِ ٢٠٥

"Вачун аз пеши ту биравад, меқўшад, то дар замин фасод кунад ва зироату наслҳоро табоҳ созад. Ва Худованд фасодро дўст намедорад"

(сураи Бақара, ояти 205)

Пас мўъмин бояд ҳар чизеро, ки Худованд бад мебинад, бад бинад.

Худованд фармудааст:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ ءَوْلِيَاءَ﴾

سُورَةُ الْمُمتَحَنَةِ ١

"Эё касоне, ки имон овардаед душманони ман ва душманони худро дўст магиред"

(сураи Мумтаҳина, ояти 1)

Боз мефармояд:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ ءَاخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اَللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ، وَلَوْ كَانُوْا

ءَاْبَاءَهُمْ اَوْ اَبْنَاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيْرَتَهُمْ﴾

سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ ٢٢

"Ту қавмеро намеёби, ки ба Худо ва рўзи охират имон оварда бошанду касонеро, ки бо Худо ва Паёмбараш душмананд, дўст гиранд, агарчи онҳо падарон, писарон, бародарон ва ё хешонашон бошанд"

(сураи Муҷодала, ояти 22)

Худованди субҳон дар ин оят ба бад дидани душманони Худо амр намудааст. Онҳое, ки гирфтори ғазаби Худованд қарор гирифтаанд, монанди кофирону мунофиқону мутакаббирон, агарчи онон бо мо наздиктарин нафарон бошанд. Ҳамчунин Худованд фармудааст, то тамоми исёнро ба монанди куфр, фосиқи ва гуноҳ бад бинем, зеро Худованд ин ҳамаро бад мебинад. Инсон бояд ба куфр баргаштанро чунон бад бинад, мисле ки дар оташ даромаданро бад мебинад. Баъзеҳо гуфтаанд: Бидонед, ҳар муҳаббате, ки бар асоси маъсияти Худованд бунёд шуда бошад, дар рӯзи қиёмат ба душмани мубаддал мегардад.

Худованд мефармояд:

﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ (76)

سُورَةُ الرَّحْرِفِ ٦٧

"Дўстон дар он рўз бо ҳам душмананд, магар муттақиён"

(сураи Зухруф, ояти 67)

Боз мефармояд:

﴿وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾ (77) **يَا لَيْتَنِي** لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٧٨﴾ **لَقَدْ أَضَلَّنِي** عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي **وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا** ﴿٧٩﴾

سُورَةُ الْفُرْقَانِ ٢٧-٢٩

"Ва рӯзе, ки инсон дастони худро мегазад ва мегӯяд, кошки ҳамроҳи Паёмбар роҳро ихтиёр мекардам. Эй вой бар ман, кошки фалониरो дӯст намегирифтам. Дар ҳақиқат, ӯ маро аз роҳ дур кард, баъди он ки онро ёфта будам. Ва шайтон барои инсон хоркунанда аст"

(сураи Фурқон, оятҳои 27-29)

Ҳамчунин мефармояд:

﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن تَلْوِينٍ ﴿٢٥﴾﴾

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ ٢٥

"Ва гуфт: Дарвоқеъ шумо ба ҷои Худованд дар дунё бутҳоро ихтиёр намудед, ки байнатон муҳаббат зиод шуд. Пас рӯзи қиёмат шумо ба якдигар кофир шуда, ҳамдигарро лаънат мекунад"

(сураи Анкабут, ояти 25)

Пас, шумо аз Худо битарсед ва бингаред, ки киро дӯст медоред ва бо ки рафиқи мекунад. Зеро инсон дар рӯзи қиёмат бо он касе мебошад, ки дӯсташ медошт.

Аллома Шамсиддин Абуабдуллоҳ Муҳаммад ибни Абубакр мегӯяд: Сабабҳое, ки муҳаббати Худовандро ҷалб мекунад, даҳ чиз аст:

1. Хондани Қуръони карим ва андеша дар оёти он.

2. Ба Худованд наздики намудан бо хондани намозҳои нафли баъди намозҳои фарзи.
  3. Дар ҳама ҳолат Худовандро ба дилу забону амал ёд кардан.
  4. Ихтиёр намудани чизҳое, ки Худованд онҳоро дӯст медорад бар он чи нафс дӯст медорад.
  5. Дар номҳо ва сифоти Худованд андешидан. Зеро касе Худовандро бо номҳо ва сифоташ мешиносад, албатта ўро дӯст медорад.
  6. Дар мавриди неъматҳои додаи Худованд андешидан, зеро андешаи неъматҳо инсонро бо Парвардгораш бештар ошно месозад.
  7. Худро дар пешгоҳи Худованди карим шикаста Гирифтан.
  8. Бо Худованд ҳар чи бештар хилват намудан. Яъне сарвакти нузули илоҳи барои муноҷот кардан, бештар ба тиловати каломи Худо машғул шудан ва намозхоро дар сеюмин ҳиссаи шаб хондан ва дар охир ба истиффор хатм намудан.
  9. Бо мардуми солеҳ ва касоне, ки Худоро аз сидқ дӯст медоранд, ҳамнишини ва аз ишон пайрави намудан.
  10. Дури ҷустан аз тамоми чизҳое, ки дар байни қалби инсон ва Худованд монеъ мешаванд.
- Шумо барои ба даст овардани муҳаббати Худованд ин сабабхоро бигиреду аз зидди ин сабабҳо дури ҷӯед.